

Strategia 2018–2021

Sipoon kunta

Sisällysluettelo

1. Visio	4	d) Liikkumismahdollisuudet helpottuvat, kehittyvät ja lisääntyvät	14
2. Arvot	4		
3. Päätavoitteet.....	6	6. Kansallisiin muutoksiin varautuminen.....	16
a) Sipoossa asuu onnellisia ja hyvinvoivia ihmisiä ..	6	a) Sipolaisten palvelut varmistetaan ja henkilöstö voi hyvin muutoksista huolimatta....	16
b) Kunta toimii ja kehittyy kestäväällä tavalla	6	b) Sipoo osana Uudenmaan maakuntaa	16
c) Talous tasapainossa.....	8	7. Henkilöstö ja muut toimijat palvelun ja muutosten ytimessä	18
4. Palvelut ja asiointi	9	a) Avaintekijöinä henkilökunnan hyvinvointi ja hyvä johtajuus	18
a) Asiointi ja palveluiden käyttö on helppoa ja sujuvaa.....	9	b) Yhdessä saamme enemmän ja paremmin aikaan.....	18
b) Sipoossa on helppo saada tietoa, osallistua ja vaikuttaa.....	10	c) Olemme selkeä ja määrätietoinen omistaja	19
c) Palveluita tarjotaan sekä digitaalisesti 24/7 että palvelupisteissä.....	10	8. Valtuustokauden tavoitteet.....	20
5. Asuminen, yrittäminen ja liikkuminen	12	9. Strategian toimeenpano	22
a) Vehreä Sipoo houkuttelee ja kasvaa	12	10. Strategian päivittäminen.....	23
b) Annamme ihmisten itse valita.....	13		
c) Yrittäjän on helppo tulla Sipooseen ja toimia täällä	13		

1. Visio

Sipoo - Suomen halutuin.

Sipoo on pääkaupunkiseudun kupeen viherkeidas, jossa on mahdollisuus yhteisölliseen asumiseen ja vapaa-aikaan sekä menestykselliseen yrittämiseen.

Sipoossa asuu ja yrittää aktiivisia ja oma-aloitteisia ihmisiä, jotka voivat hyvin ja saavat asioita aikaan yhdessä tekemällä.

2. Arvot

a) Palvelualttius

- Vaalimme asiakaslähtöisyyttä kaikessa toiminnassamme. Olemme nopeita ja joustavia. Palvelumme on laadukasta ja ystävällistä kaikille.

b) Avoimuus

- Viestimme ajantasaisesti kahdella kielellä. Toimimme läpinäkyvästi. Olemme hyvä ja luotettava yhteistyökumppani.

c) Kekseliäisyys

- Uudistamme toimintaamme jatkuvan kehittämisen periaatteella. Meidät tunnetaan luovista ja rohkeista ratkaisuistamme.

3. Päätavoitteet

a) Sipoossa asuu onnellisia ja hyvinvoivia ihmisiä

Sipoon kunnan luottamushenkilöiden ja työntekijöiden toiminnan tavoitteena on edistää asukkaiden hyvinvointia - asukkaat tuntevat olonsa turvalliseksi ja kokevat saavansa laadukasta palvelua.

Edistämme asukkaiden hyvinvointia ja turvallisuutta. Varmistamme, että kunnan palvelut ovat kustannus- tehokkaasti tuotettuja, vaikuttavia ja hyvinvointia tukevia, sekä yhdenvertaisesti ja helposti kaikkien asukkaiden ulottuvilla suomeksi ja ruotsiksi.

Sipoossa koulutus, esiopetus ja päivähoito ovat korkeatasoisia ja lähellä perheitä. Kehitämme palveluita yhdessä asiakasta kuunnellen. Monipuoliset kulttuuri-, kirjasto- ja vapaa-ajan palvelut lisäävät asukkaiden ja vierailijoiden hyvinvointia koko kunnan alueella. Kunnan kasvaessa kaavoituksessa ja rakentamisessa vaalimme luontoarvoja ja säilytämme luonnon läheisyyden kaikilla alueilla. Varmistamme, että sipoolaisten sosiaali- ja terveystalvet ovat muutok- sista huolimatta laadukkaita ja helposti saatavilla. Mahdollistamme ja tuemme sipoolaista me-henkeä

ja yhdessä tekemistä luomalla olosuhteet yhteisöjen vahvistumiselle, uusien asukkaiden kotiutumiselle sekä asukkaiden aktiiviselle ja hyvinvoivalle elämälle. Edistämme myös aktiivisesti omaehtoista asukkaiden ja kolmannen sektorin välistä toimintaa. Asukkailla on vastuunsa omasta elämästään, terveydestään ja toimeentulostaan.

b) Kunta toimii ja kehittyy kestäväällä tavalla

Järjestämme ja tuotamme kunnan palvelut sosiaalisesti ja ekologisesti kestäväällä tavalla.

Sosiaalinen kestävyys tarkoittaa meille hyvinvoivia asukkaita ja henkilöstöä. Teemme hyvinvointia tuke- vaa ennaltaehkäisevää työtä kaikilla toimialoillamme. Ekologinen kestävyys ja ilmastovastuu ovat tärkeä osa Sipoon kasvua ja kehitystä - se tarkoittaa jokaiselle meistä sekä pieniä että suuria tekoja arjen valinnoissa. Luontoarvot ja lähiluonto ovat meille kunnia-asia. Huolehdimme siitä, että kunnan kasvaessa suunnitel- mamme, päätöksemme ja toimintamme ovat sosiaali- sesti ja ekologisesti kestäväällä pohjalla.

c) Talous tasapainossa

Huolehdimme, ettei kunta omalla toiminnallaan lisää asukkaiden verotaakkaa nykyisestään.

Pidämme käyttötalouden tasapainossa ilman tontinmyyntitulojen vaikutustakin. Lisäämme asukasmäärän kasvun kautta tuottavuutta eli käyttökustannukset asukasta kohden pienenevät asukasluvun kasvaessa. Hallitsemme ja ylläpidämme kunnan pääomia hyvin

- käytännössä pitämällä käyttöasteen korkeana investointien, infran ja kiinteistöjen käytössä. Liikelaitosten ja yhtiöiden toiminnassa katamme käyttö- ja pääomakustannukset sekä investoinnit pitkän ajan kuluessa niiden omilla tuloillaan.

Merkittävä osa kunnan kestävästä taloudesta on tasapainoinen kaavatalous. Periaatteenamme on, että kaava-alueiden infrastruktuuri- ja palveluinvestointien pitää maksaa pitkällä aikavälillä itsensä takaisin. Ensimmäisessä kaavoitetut tontit myydään.

4. Palvelut ja asiointi

a) Asiointi ja palveluiden käyttö on helppoa ja sujuvaa

Kunnioitamme ihmisen asiantuntemusta omasta arjestaan.

Annamme palvelulupaukset, jotka sisältävät vastausajan ja sitoudumme vastaamaan kaikkiin kysymyksiin ja pyyntöihin. Seuraamme asiakaspalautetta mittaamalla

osallistamista, vaikuttavuutta ja tyytyväisyyttä. Palautteen perusteella ryhdymme tarvittaviin toimenpiteisiin.

Kuuntelemme ja kunnioitamme asukkaiden ja muiden asiakkaiden omaa näkemystä ja annamme ihmisen olla oman elämänsä asiantuntija. Huolehdimme asukkaiden asioista yhdessä yli hallintorajojen ja annamme osaamisemme yhteiseen käyttöön. Sujuvammalla toiminnallamme haluamme antaa lisää aikaa asukkaalle arkeen.

b) Sipoossa on helppo saada tietoa, osallistua ja vaikuttaa

Kunta viestii avoimesti, rehellisesti ja selkeästi, sekä suomeksi että ruotsiksi. Kehitämme palveluitamme yhdessä.

Kehitämme palvelujamme aktiivisesti yhdessä asukkaiden ja muiden asiakkaiden kanssa. Tarjoamme erilaisia osallistumismahdollisuuksia ja mahdollistamme suoravaikuttamisen eri tilanteissa. Kerromme suunnitelmista ja ehdotuksista siinä vaiheessa, että niihin on mahdollisuus vaikuttaa ja ottaa kantaa. Viestimme selkeästi mitä asia tarkoittaa käytännössä asiakkaan näkökulmasta. Käytämme ihmisläheistä kieltä ja ymmärrettäviä sanoja.

Jokaisella työntekijällä on rooli sisäisessä ja ulkoisessa viestinnässä sekä vuorovaikutuksessa. Kommunikoimme asiakkaiden kanssa erilaisissa kanavissa sen mukaan, kuinka kanavat sopivat kyseiseen tarkoitukseen ja missä kanavissa asiakkaat ovat läsnä ja tavoitettavissa. Kohdennamme viestintää asukkaan perhelanteeseen, kiinnostuksen aiheeseen tai asuinpaikkaan.

Lisäämme markkinointiviestintää, jonka tavoitteena on houkutella lisää asukkaita, yrityksiä ja matkailijoita Sipooseen sekä lisätä palvelujemme tunnettavuutta. Käytämme kaikessa viestinnässä Sipoon omaa visuaalista ilmettä, jotta asiakas tunnistaa palvelun Sipoon kunnan palveluksi.

c) Palveluita tarjotaan sekä digitaalisesti 24/7 että palvelupisteissä

Kunta tarjoaa palvelua asiakkailleen sekä digitaalisesti että palvelupisteissä monen eri kanavan kautta.

Kehitämme toimintaamme asiakaslähtöisemmäksi nopeuttamalla, selkeyttämällä ja automatisoimalla palveluja. Tarjoamme asukkaille ja muille asiakkaille mahdollisuuden saada palvelua verkossa ympäri vuorokauden niiden palveluiden osalta, jotka on mahdollista siirtää verkkoon. Hyödynnämme digitaalisia työvälineitä ja kanavia aktiivisesti ja monipuolisesti. Helppokäyttöisyys on lähtökohtamme.

Tarjoamme myös perinteisiä palveluja tarvelähtöisesti eri toimipisteissä sekä tukea digitaalisten palveluiden käytössä. Palveluissamme hyödynnämme monipuolisesti olemassa olevia kiinteistöjä ja kehitämme niissä olevien palveluiden edellyttämiä hyviä kulkuyhteyksiä. Edistämme tietoliikenneyhteyksien kehittymistä koko Sipoossa digitaalisten palvelujen saatavuuden parantamiseksi.

5. Asuminen, yrittäminen ja liikkuminen

a) Vehreä Sipoo houkuttelee ja kasvaa

Sipoo tunnetaan kehittyvistä, elinvoimaisen maaseudun ympäröimistä keskuksista ja yksilöllisesti kasvavista kylistä. Yhdessä viihtyisän ympäristön kanssa ne houkuttelevat uusia asukkaita.

Keskukset ja kylät kasvavat tasapainossa. Mahdollistamme siten asukkaiden viihtyvyyden ja kunnan hyvän talouden. Tähtäämme siihen, että Sipoo kasvaa vuosittain 600 – 800 asukkaalla (noin 3 prosenttia). Tavoitteenamme on, että kasvu lisää kaupallisia palveluita, kehittää julkista liikennettä ja Sipoon seudullista merkitystä.

Sipoo on luontoarvoiltaan merkittävä alue Uudellamaalla - Sipoon saaristo, Sipoonkorpi, perinnemaisemat ja rakennusperinne ovat kiinteä osa sipoolaisuutta ja vaalimme niitä kasvun rinnalla. Kunnioitamme luontoa ja säilytämme laajoja viheralueita kuntakeskusten tuntumassa. Kunnan metsien hoidossa otamme huomioon monimuotoisuuden lisäämisen.

Keskustojen osalta panostamme lähivuosina Nikkilän ja Söderkullan kasvuun sekä strategiakauden loppupuolella Nikkilän, Söderkullan ja Talman kasvuun. Kehitämme Söderkullan keskustaa ja vauhditamme Nikkilä-Talma-kasvuvyöhykkeen kehitystä. Talman merkitys korostuu Bastukärin työpaikka-alueen kehityksen kautta ja mahdollistaa jatkossa yhdessä Nikkilän kehityksen kanssa tavoittelemamme henkilöjunaliikenteen Nikkilän ja Helsingin välille. Yleiskaava päivitetään strategiakauden aikana.

Tehostamme maanhankintaa kasvun mahdollistamiseksi. Mahdollistamme kaavavarannolla 5 prosentin kasvun ja mitoitamme joustavan investointiohjelmamme 3 prosentin kasvulle. Optimoimme investointiohjelmamme kasvun mukaisesti.

b) Annamme ihmisten itse valita

Tarjoamme monipuolisia mahdollisuuksia asumiseen ja yrittämiseen.

Tavoittelemme monipuolista asuntotarjontaa ja strategiakaudella kaavoitamme sekä pientaloja että kerrostaloja. Luomme vetovoimaisia keskustoja ja kyliä, jossa kukin asuinalue muodostaa oman profiilinsa. Lisäksi mahdollistamme yksityisen palvelutarjonnan kehittymisen ja varaudumme elinkeinoelämän tarpeisiin riittävällä kaavavarannolla.

Elinympäristön viihtyisyys ja siisteys ovat keskiössä, kun kehitämme eri alueita. Lähiluonto, viheralueet ja puistopalvelut muodostavat asukkaita palvelevan kokonaisuuden Nikkilän, Söderkullan ja Talman sekä työpaikka-alueiden kehittyessä. Suunnittelemme ja ylläpidämme viihtyisää ja turvallista lähiympäristöä keskuksissamme.

Kehitämme kyliä yhteistyössä asukkaiden kanssa keskeisiä alueita tiivistämällä ja mahdollistamalla rakentamista uusien suunnitteluperiaatteiden sekä myönteisten lupakäytäntöjen kautta. Kylien muuta kehittämistä teemme yhteistyössä yksityisten toimijoiden ja kolmannen sektorin kanssa.

c) Yrittäjän on helppo tulla Sipooseen ja toimia täällä

Sipoon sijainti lähellä Helsinkiä, Porvoota ja Pietaria sekä Helsinki-Vantaan lentokenttää ja Vuosaaren satamaa mahdollistaa Sipoon kunnianhimoiset tavoitteet elinkeinoelämän kehittämiseksi.

Pienet ja keskisuuret yritykset ovat Sipoon elinkeinoelämän perusta ja kehitämme niiden aloittamis-, laajenemis- ja muita toimintaedellytyksiä. Vuokraamme tiloja yrityksille isojen investointitarpeiden välttämiseksi sekä lisäämme asuntotarjontaa eri yritysten työntekijöille. Tuemme toiminnallamme paikallisia tuotteita, tuottajia ja maaseutuyrityksiä sekä digikuntana edistämme vahvasti etätöitä.

Sipoon sijainti, saaristo ja Sipoonkorpi houkuttelevat myös matkailijoita. Strategiakaudella vahvistamme matkailun ja vapaa-ajan kehittämistä kaavoituksen, henkilöpanostuksen ja alueellisen yhteistyön kautta.

Strategiakaudella tavoittelemme nykyisen ekosysteemin ympärille myös isoja, kansainvälisiäkin yrityksiä Sipooseen. Mahdollistamme tämän joustavilla asemakaavoilla ja riittävällä tonttivarannolla sekä panostamalla vahvasti alueelliseen yhteistyöhön muun muassa markkinoinnissa ja yritysten houkuttelussa.

d) Liikkumismahdollisuudet helpottuvat, kehittyvät ja lisääntyvät

Tulevaisuuden tavoitteena raideliikenne Nikkilään.

Panostamme sekä keskustojen että kylien ja keskustojen väliseen liikenteeseen. Pyrimme lisäämään ja järkevöittämään HSL:n linjoja ja vuoroja, jotta liikkuminen nopeutuu. Seudullisessa edunvalvonnassa pyrimme estämään liikkumisen edellytysten heikkenemisen ja kustannusten nousun. Julkisen liikenteen käytön helpottamiseksi ja kasvattamiseksi lisäämme liityntäpysäköintiä. Riittävä pysäköinnin tarve huomioidaan kaavojen valmistelussa uusilla alueilla ja keskustoissa.

Tarkastelemme myös tieverkkoa suhteessa asukasmäärään ja pyrimme aktiivisesti vaikuttamaan sen riittävään kehitykseen.

Helsinki-Kerava-Nikkilä-junayhteys on strateginen prioriteettimme, jota edistämme voimakkaasti – teemme henkilöjunaliikennepäätöksen mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Selvitämme eri tukimahdollisuuksia henkilöjunaliikenteen alkuvaiheelle, jotta liikenteen aloittaminen nopeutuisi ja huomioimme henkilöjunaliikennetavoitteen välittömästi kaavoituksessa ja rakentamisessa.

Lisäämme kevyen liikenteen väyliä ja voimme toteuttaa ne mahdollisuuksien mukaan myös kevyempinä ulkoilu- ja virkistysreitinä keskusten välillä ja kylistä keskuksiin.

Liikenneturvallisuuden parantaminen on keskeistä strategiakaudella ja panostamme siihen erityisesti kouluteillä, risteyksissä ja kevyenliikenteen väylillä.

6. Kansallisiin muutoksiin varautuminen

a) Sipoolaisten palvelut varmistetaan ja henkilöstö voi hyvin muutoksista huolimatta

Kehitämme sosiaali- ja terveyspalveluja riippumatta tulevista kansallisista ratkaisuista.

Varmistamme sipoolaisten sosiaali- ja terveyspalvelut riippumatta tuottajasta ja mahdollistamme valinnanmahdollisuudet. Huolehdimme henkilöstön osaamisesta ja hyvinvoinnista toimintoja kehittäessämme. Valmistaudumme uudistukseen ennakoimalla tulevia muutoksia ja mahdollistamme uusien sosiaali- ja terveysalan toimijoiden tulon Sipooseen kaavoituksen kautta.

b) Sipoo osana Uudenmaan maakuntaa

Meillä on aktiivinen ote muutokseen.

Strategiakaudella tapahtuvien kansallisten uudistusten myötä luomme tarvittaessa Sipooseen uuden kuntaorganisaation. Olemme aktiivinen osa seudullista edunvalvontaa ja osallistumme Uudenmaan maakunnan valmisteluun kiinnittäen erityisesti huomiota kunnan ja maakunnan välisiin yhdyspintoihin. Teemme maakuntaan siirtyvän henkilöstön luovutuksen hallitusti ja huolehdimme sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön osaamisesta ja hyvinvoinnista.

7. Henkilöstö ja muut toimijat palvelun ja muutosten ytimessä

a) Avaintekijöinä henkilökunnan hyvinvointi ja hyvä johtajuus

Vastuullisena työnantajana huolehdimme henkilökunnan hyvinvoinnista.

Ymmärrämme työelämän ja toimintaympäristön muutosta ja tarjoamme työntekijöillemme sen edellyttämää tukea, koulutusta, osaavaa ja valmentavaa johtamista. Varmistamme oikean henkilöstömitoituksen ja voimavarojen kohdentamisen suhteessa työn muutokseen ja kunnan kasvuun. Uudistamme työtapoja ja henkilöstöä koskevat pelisääntömme.

Tuemme henkilöstön ammatillista kehitystä, kielitaitoa ja tietoteknisiä valmiuksia laadukkaiden kaksikielisten palveluiden varmistamiseksi. Tavoittelemme sosiaalista yhteishenkeä ja avointa, toimijarajat ylittävää yhteistyötä. Viestimme asioista mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, ja mahdollistamme palautteen antamisen ja vaikuttamisen.

Johdamme henkilöstöä ja teemme päätöksiä yhteisiä pelisääntöjä noudattaen siten, että päätökset tukevat työhyvinvointia ja niiden puitteissa on mahdollista tehdä laadukasta työtä kestävästi. Johtaminen ja esimiestyö nähdään ammattina, jossa kehittymistä tuetaan. Jokaisella on oikeus hyvään ja tasapuoliseen johtamiseen.

b) Yhdessä saamme enemmän ja paremmin aikaan

Verkostomainen toiminta on osa arkeamme.

Teemme yhteistyötä ja verkostoidumme muiden kuntien ja viranomaisten, yritysten, yhdistyksien ja asiakkaiden kanssa eri tilanteissa kansallisesti ja kansainvälisesti. Kun valitsemme yhteistyökumppaneita, otamme huomioon sipoolaiset ja koko organisaation niin, että kaikki osapuolet saavat parhaan mahdollisen hyödyn yhteistyöstä. Yhteistyön kautta haluamme myös saavuttaa taloudellista hyötyä.

c) Olemme selkeä ja määrätietoinen omistaja

Omistajuus on vahvasti kytköksissä strategiaan tavoitteisiimme.

Arvioimme kriittisesti kaikki kunnan omistajuudet – organisaatiot, kiinteistöt ja laitteet. Pyrimme pitämään ja kehittämään niitä omistajuuksia, jotka tukevat strategian toteutumista. Muiden osalta pyrimme omistajuudesta luopumiseen.

Strategisesti tärkeiden omistajuuksien johtamisessa kehitämme ja selkeytämme kunnan tavoitteiden mukaista päätöksentekoa.

Kunnan kasvun hallinnassa olemme valmiita kumppanuusratkaisuihin edistääksemme kestäväää taloutta ja hyvää palvelulaatua.

8. Valtuustokauden tavoitteet

a) Asiointi kunnan kanssa on helppoa ja sujuvaa.

- Asiakaskokemuksen mittaus on jatkuvaa. Asiakaskokemuksen mittaustulos julkaistaan kuukausittain.
- 75 prosenttia vastanneista on tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä asiakaskokemukseen.
- Teemme palvelupyynnön käsittelyn läpinäkyväksi asiakkaalle.
- Määritämme palvelulupaukset keskeisille asiakaspalveluille.
- Asiakas voi käyttää kunnan palveluita 24/7 digitaalisten välineiden avulla. Yli 50 prosenttia digitalisoitujen palvelujen asioinneista tehdään sähköisesti.

b) Sipoo kasvaa 600–800 asukkaalla vuosittain.

- Sipoon kunnalla on noin 2 vuoden kaavavaranto eri asumismuodoille tällä valtuustokaudella.
- Henkilöjunaliikennetarkaisu Nikkilä-Kerava-Helsinki on tehty valtuustokauden aikana.
- Rakennamme vähintään yhden liityntäpysäköintialueen lisää Nikkilään ja yhden Söderkullaan.
- Lisäämme kevyenliikenteen väyliä vähintään 20 kilometriä valtuustokauden aikana.
- ARA- ja ASO-vuokratuotanto on valtuustokaudella alueittain (Nikkilä, Söderkulla, Talma) enintään 25 prosenttia kokonaisasuntotuotannosta.

c) Sipoon elinkeinoelämä vahvistuu ja yksityiset palvelut lisääntyvät.

- Sipoon yritysten määrä kasvaa vähintään sadalla.
- Sipoon työpaikkaomavaraisuus nousee 70 prosenttiin.
- Vähintään 1 iso (väh. 500 työntekijää tai liikevaihto 200M €) yritys on päättänyt etabloitua Sipooseen.
- Sipoolaisten matkailu- ja vapaa-ajanyritysten liikevaihto kasvaa 25 prosenttia valtuustokauden aikana.

d) Sipoon kuntaorganisaation toimintaa ja rakenteita uudistetaan.

- Suunnitelma kuntaorganisaatiosta uudessa tilanteessa ja sen toiminnasta on tehty 2019. Toiminta on käynnistynyt vuoden 2020 alusta. Henkilöstön perehdytys on suoritettu ennen toiminnan käynnistämistä.

- Työntekijöiden hyvinvointiin ja johtamisen muutokseen panostetaan. Uudet tehtäväkuvaukset on tehty ja organisaatio on selkeä.
- Työhyvinvointikysely tehdään vuosittain. Työhyvinvointikyselyyn vastanneista 75 prosenttia on tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä.
- Kunnan toimitilat ovat terveet ja turvalliset. Tehdään säännölliset kuntotutkimukset ja oirekyselyt. Jokaiseen tiedossa olevaan sisäilmaongelmaan kunnan tiloissa on löydetty ratkaisu.

e) Sipoon kunnan talous on tasapainossa.

- Sipoon kunnan käyttötalous ilman tontinmyyntituloja on positiivinen.
- Sipoon kunnan verrannolliset toimintamenot asukasta kohden laskevat joka vuosi.
- Sipoon kunta ei omalla toiminnallaan aiheuta kuntalaisten kokonaisverotaakan nousua.

9. Strategian toimeenpano

Yksi strategia, mutta useita toimeenpanosuunnitelmia ja ohjelmia sen toteuttamiseksi.

Valiokunnat tekevät osasto- ja yksikkökohtaisia toimeenpanosuunnitelmia ja ohjelmia, joissa huomioidaan kunnan strategian kaikki kohdat. Toimeenpanosuunnitelmiin ja ohjelmiin kirjataan selkeästi mitä strategiassa kirjoitettu kohta merkitsee osaston tai yksikön toiminnalle, miten sen kohdat toteutetaan käytännössä osastoilla ja yksiköissä. Valtuusto hyväksyy sitovat tavoitteet strategian saavuttamiseksi.

10. Strategian päivittäminen

